

leiderdorp

Algemeen controleplan 2022

Leiderdorp in control

Opgesteld door	: Concerncontroller, Bart van Winsen
Datum	: 28 april 2022
Zaaknummer	: Z/22/131081/276118
Versie	: Definitief

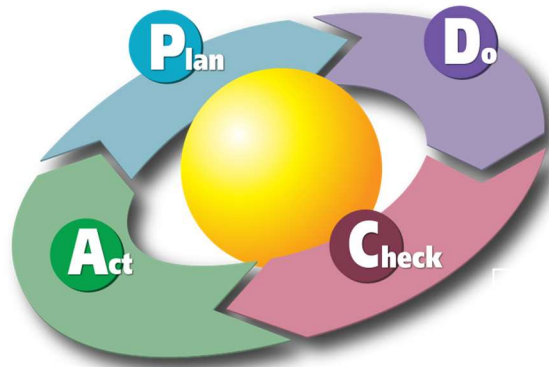
Inhoudsopgave

1. Algemeen	1.1 Inleiding 1.2 Doelstelling en vaststelling van het algemeen controleplan 1.3 Opzet en leeswijzer / managementsamenvatting
2. Controleomgeving	2.1 Opzet van de interne organisatie en organisatieontwikkeling 2.2 Actuele ontwikkelingen 2.3 Wettelijk kader controles en overige onderzoeken 2.4 Overige controlerende en toezichthoudende instanties 2.5 De planning- en controlcyclus 2.6 Informatiebeveiliging
3. Administratieve organisatie, procesbeschrijvingen	
4. Getrouwheid en Rechtmatigheid	
5. Risicoanalyse	
6. Werkzaamheden	6.1 Scoping werkzaamheden 6.2 Uitvoering VIC
7. Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a)	7.1 Geen specifieke 213a onderzoek.
8. Controle door de externe accountant	8.1 Opdracht 8.2 Het normenkader voor de accountantscontrole 8.3 De managementletter 8.4 De controleverklaring en het verslag van bevindingen bij de jaarrekening
9. In control statement	

Hoofdstuk 1. Algemeen

1.1 Inleiding

De gemeente Leiderdorp is, net als iedere andere organisatie, gericht op het behalen van doelstellingen. Om deze doelstellingen te realiseren, worden activiteiten gepland en uitgevoerd. Dit alles binnen de nodige formatie, financiële kaders, spelregels, richtlijnen en procedures. Regelmatig dient te worden getoetst of de doelstellingen ook worden gerealiseerd en of dit binnen de kaders plaatsvindt. Waar nodig wordt er bijgestuurd. Schematisch kan dit worden weergegeven in de regelkring of het model van Deming: Plan-Do-Check-Act (plannen, uitvoeren, controleren en bijsturen).

Bovenstaande regelkring is uitgewerkt in de planning- en controlcyclus van Leiderdorp waarin jaarlijks de kadernota, meerjarenbegroting, tussentijdse verantwoordingsrapportages en de jaarrekening worden opgesteld. Onderdeel van de regelkring zijn de periodieke verbijzonderde interne controles en overige onderzoeken die worden uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre de primaire en bedrijfsvoeringsprocessen doelmatig, doeltreffend en rechtmatig verlopen en de informatie die daaruit gegenereerd wordt, ook betrouwbaar is. Dat wil zeggen in hoeverre Leiderdorp in control is.

1.2 Doelstelling en vaststelling van het algemeen controleplan

Doelstelling van het algemeen controleplan is invulling te geven aan de totstandkoming van getrouwe en rechtmatige P&C producten en expliciet de getrouwe totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

Om deze doelstellingen te behalen dient de gemeente “in control” te zijn over tenminste de significante baten, lasten en balansmutaties.

Definitie In Control

Het in control zijn, wordt als volgt gedefinieerd: het zodanig sturen en beheersen van de bedrijfsprocessen dat de doelstellingen worden gerealiseerd. Er is zicht en grip op de risico's en de processen worden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend uitgevoerd, inclusief een getrouwe verantwoording. Het algemeen controleplan wordt jaarlijks opgesteld dan wel geactualiseerd. Dit gebeurt voor aanvang van het controlejaar waarbij het controlejaar loopt van april tot en met maart. Het plan wordt met de gemeentesecretaris en het programmamanagementteam afgestemd en ter vaststelling aan

het college aangeboden. Het door het college vastgestelde plan wordt conform de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid ter informatie aan de raad toegezonden.

1.3 Opzet en leeswijzer / managementsamenvatting

Het algemeen controleplan voor 2022 is voortgezet op de versie uit 2021. Gedurende 2021 is vast komen te staan dat de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2021 niet meer plaats vond en voorlopig is doorgeschoven naar 2022. Deze wijziging is in 2021 een mooi aanknopingspunt geweest om de invulling van dit plan tegen het licht te houden en aan te passen aan de vereisten die gelden bij het opstellen van deze rechtmatigheidsverantwoording.

Na dit eerste hoofdstuk, waarin de doelstelling van het algemeen controleplan is vastgelegd, volgt hoofdstuk 2 waarin wordt ingegaan op de controleomgeving. Dit betreft met name de opzet van de interne organisatie en beheersing en de wijze waarop het toezicht en de controle daarop is ingericht en wordt uitgevoerd.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de procesbeschrijvingen van de gemeente Leiderdorp. In de procesbeschrijvingen ligt de administratieve organisatie vast waaronder de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het beheer van de procesbeschrijvingen is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Voor processen die door het Servicepunt71 uitgevoerd worden, is de actualisatie belegd bij het Servicepunt 71. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de wijze waarop dit beheer plaatsvindt en welke procesbeschrijvingen aanpassing behoeven.

In hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van de getrouwheids- en rechtmatigheidscriteria. Omdat met ingang van de rechtmatigheidsverantwoording de verantwoordelijkheid voor controle op getrouwheid en rechtmatigheid expliciet zijn gescheiden tussen respectievelijk accountant en college.

Hoofdstuk 5 geeft een uiteenzetting van de verschillende geldstromen die door de gemeente Leiderdorp gaan. Op basis van kwalitatieve en kwantitatieve kenmerken kennen deze stromen een risicoclassificatie.

Hoofdstuk 6 beschrijft de wijze waarop de stromen uit het vorige hoofdstuk actief worden gecontroleerd. Dit kan middels informatie van verbonden partijen (bijvoorbeeld Servicepunt71), maar ook door werkzaamheden in de eigen organisatie. In dit hoofdstuk is eveneens de opdracht aan team AO/IC opgenomen voor boekjaar 2022 en de wijze waarop zij verantwoorden aan de gemeente.

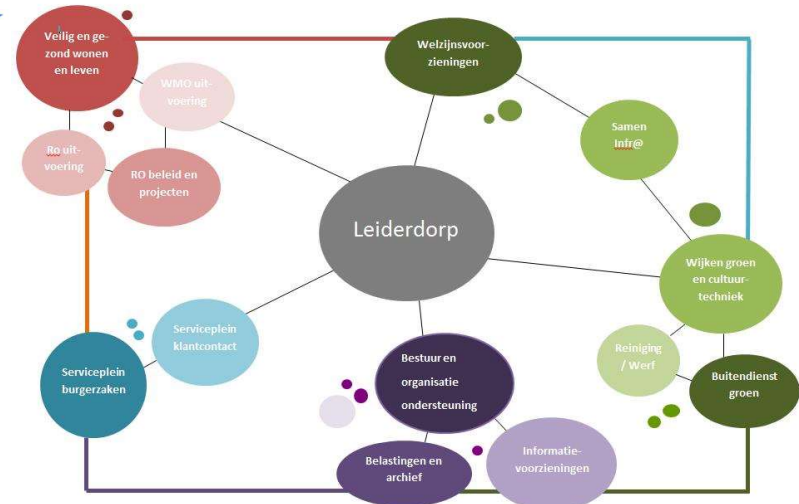
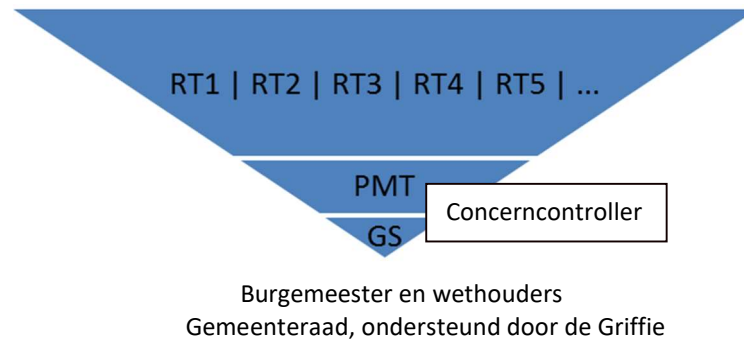
Hoofdstuk 7 beschrijft de overige onderzoeken, in hoofdstuk 8 zijn de rol en werkzaamheden van de externe accountant omschreven en hoofdstuk 9 beschrijft het in control statement, indien de rechtmatigheidsverantwoording nog niet is ingevoerd.

Hoofdstuk 2. Controleomgeving

2.1 Opzet van de interne organisatie en organisatieontwikkeling

organisatiestructuur
sinds 2017

De organisatie van de gemeente Leiderdorp is een organisatie met zelfsturende resultaatteams.

De structuur van de organisatie is vastgelegd in het Organisatiebesluit 2018¹. De individuele functies werden per 1 april 2016 ingedeeld op basis van de specifiek voor de gemeentelijke sector ontwikkelde en gestandaardiseerde functiewaarderingssystematiek HR21. De bevoegdheden en mandaten van het college, de gemeentesecretaris, programmamanagementteam (PMT) en medewerkers zijn in detail uitgewerkt in het Delegatiebesluit en de Mandaatregeling met bijbehorend mandaatregister Leiderdorp².

Zelfsturende
resultaatteams

De zelfsturende resultaatteams van Leiderdorp zijn in 2017 door de medewerkers zelf gevormd en formeel per 1 juli 2017 van start gegaan. Op dit moment kent de gemeente twaalf teams. Volgens het organisatiebesluit is een resultaatteam een groep medewerkers die, vanuit een vaste samenstelling, eigenaar is van het totale proces van beleid tot en met de uitvoering waarin vooraf duidelijk vastgestelde producten of diensten tot stand komen. Het gaat om reguliere werkzaamheden gericht op het behalen van een gezamenlijk resultaat.

¹ Het Organisatiebesluit 2017 is op 23 mei 2017 vastgesteld en in 2018 aangevuld met de functionaris gegevensbescherming (vastgesteld door het college op 18 december 2018).

² Delegatiebesluit vastgesteld door de raad oktober 2011, Mandaatregeling vastgesteld door het college januari 2013 waarbij het mandaatregister op 27 juni 2017 in zijn geheel is geactualiseerd.

Aanspreekpunten

Ieder resultaatteam heeft vanuit het eigen team diverse aanspreekpunten, inclusief vervangers, aangesteld. Op die manier kent ieder team in beginsel een financieel aanspreekpunt, HRM-aanspreekpunt, bestuurlijk aanspreekpunt en een communicatieaanspreekpunt. In het organisatiebesluit zijn het financieel aanspreekpunt en het HRM-aanspreekpunt als volgt gedefinieerd:

- Financieel aanspreekpunt: de medewerker van een resultaatteam die, aangewezen en geaccepteerd door het resultaatteam, optreedt als budgethouder. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn geregeld in de budgethoudersregeling.
- HRM-aanspreekpunt: de medewerker van een resultaatteam die, aangewezen en geaccepteerd door het resultaatteam, de HRM-taken van het team uitvoert. De bevoegdheden zijn vastgelegd in het mandaatregister.

2.2 Actuele Ontwikkelingen

Servicepunt71

Vanaf 2023 zal de gemeenschappelijke regeling Servicepunt71 overgaan in een centrumregeling met gemeente Leiden als centrumgemeente. Dit betekent dat de huidige mede eigenaren, waaronder gemeente Leiderdorp, een afnemer zullen worden van de dienstverlening die gemeente Leiden biedt. Hiertoe is begin 2022 een centrumregeling vastgesteld en zijn de dienstverleningsovereenkomsten opgesteld. Voor de transitiefase, eerste 2 a 3 jaar, verandert er qua dienstverlening weinig. De huidige producten- en dienstencatalogus wordt onder andere benaming en financiering voortgezet. Voor de jaarrekening en de interne beheersing van gemeente Leiderdorp verandert er op basis van deze ontwikkeling weinig. Deze ontwikkeling heeft dan ook geen gevolg voor de risico-inschatting en de uit te voeren werkzaamheden.

Rechtmatigheids- verantwoording

Al enkele jaren wordt gesproken over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit zou betekenen dat de accountant niet meer de rechtmatigheid van de jaarrekening controleert, maar dat dit een taak wordt van het college. De gemeente Leiderdorp heeft met dit ACP al enkele jaren een instrument in handen om deze rechtmatigheidsverantwoording op te stellen en met de opdracht aan team AO/IC van SP71 ook een borging voor de uitvoering van de juiste werkzaamheden met de juiste diepgang.

Op moment van schrijven is de bedoeling dat de rechtmatigheidsverantwoording per 1-1-2022 ingaat en dus over boekjaar 2022 voor het eerst de verantwoording afgegeven dient te worden. Hiervoor is ook het controleprotocol en normenkader 2022 reeds aangepast, zie raad 7 maart 2022. Omdat de invoering nog niet definitief is en een aantal zaken nog niet precies ingevuld zijn, kan de impact nog niet volledig worden meegenomen in de risico-inschatting. Vooralsnog voldoet ons ACP, zie ook de managementletter van de accountant over 2021. We houden de actualiteiten in de gaten en zullen ons plan indien nodig aanpassen.

2.3 Wettelijk kader controles en overige onderzoeken

Controleverordening

In de onderstaande verordeningen is het wettelijk kader voor de uit te voeren controles en overige onderzoeken opgenomen voor Leiderdorp.

Omdat een gemeente een publieke organisatie is, waarbij sprake is van de besteding van publieke middelen, dient de gemeente zich over de besteding van deze middelen publiek te verantwoorden. Dit gebeurt door middel van de jaarrekening met een controleverklaring afgegeven door een externe accountant. De benoeming van de externe accountant vindt plaats door de gemeenteraad. Dit is vastgelegd in de op grond van artikel 213 van de Gemeentewet voorgeschreven Controleverordening³ en nader uitgewerkt in het jaarlijks door de gemeenteraad vast te stellen Normenkader voor de accountantscontrole op de jaarrekening. Zie ook hoofdstuk 8.

³ Controleverordening gemeente Leiderdorp 2013, vastgesteld door de raad op 4 februari 2013.

Financiële verordening	De Financiële verordening ⁴ op basis van artikel 212 van de Gemeentewet bepaalt onder meer dat het college moet zorgdragen voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen. Dit vindt plaats door middel van de periodieke verbijzonderde interne controles. De voor 2022 uit te voeren controles zijn opgenomen in hoofdstuk 6.
Verordening 213a	Ten slotte is er de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid ⁵ op basis van de Gemeentewet, artikel 213a. In deze verordening is bepaald dat het college periodiek onderzoek doet naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur. Het college is verplicht om jaarlijks een onderzoeksplan op te stellen, dat zij ter informatie voorlegt aan de gemeenteraad en rekenkamer. Met het onderhavige algemeen controleplan wordt aan deze verplichting voldaan. Zie ook hoofdstuk 6 en 7.
2.4 Overige controlerende en toezichthoudende instanties	
Gezamenlijke rekenkamercommissie	Naast de verbijzonderde interne controles en overige onderzoeken, zoals die op basis van de verordeningen genoemd in paragraaf 2.2, worden uitgevoerd, beschikt de gemeente Leiderdorp over een gezamenlijke rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp die onderzoeken uitvoert specifiek ten behoeve van de gemeenteraad. Daarnaast heeft de gemeente te maken met toezicht en controles vanuit de hogere overheid (Rijk en provincie). De gezamenlijke rekenkamercommissie Leiden-Leiderdorp bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven leden en onderzoekt ten behoeve van de gemeenteraad de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. De rekenkamercommissie stelt zelf haar onderzoeksprogramma vast en verstrekt dit ter kennisname aan de raden. De raad of gezamenlijke raden kunnen ook gemotiveerd een verzoek doen tot het instellen van een onderzoek. De rekenkamercommissie bericht de betreffende raad of raden binnen een maand in hoeverre aan dat verzoek wordt voldaan. Indien de rekenkamercommissie niet aan het verzoek van de raad/raden voldoet, licht zij dit toe. Op de website van de rekenkamercommissie is te zien welke onderzoeken zijn en worden uitgevoerd: https://gemeenteraad.leiden.nl/raadscommissies/rekenkamercommissie/onze-onderzoeken/
Interbestuurlijk toezicht	De provincie is toezichthouder op de gemeenten voor de volgende domeinen: financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, externe veiligheid, archief- en informatiebeheer en de huisvesting van verblijfsgerechtigden. Op 19 oktober 2021 hebben de provincie Zuid-Holland en de gemeente Leiderdorp een bestuursovereenkomst getekend met betrekking tot het interbestuurlijk toezicht. Op basis van deze overeenkomst neemt de gemeente jaarlijks in haar jaarverslag een 'rapportage interbestuurlijk toezicht' op, waarin de gemeente zelf aangeeft in hoeverre zij de toezichtsdomeinen van de provincie op orde heeft. Op de terreinen, waar de provincies geen taak en expertise hebben, zoals de onderwijswetten en sociale zaken, wordt het toezicht door het Rijk uitgevoerd.
Basisregistraties ENSIA	Het toezicht op de authentieke basisregistraties vindt plaats vanuit het Rijk. Dit zijn lange tijd verplichte externe audits geweest, van eens in de drie jaar, maar betreffen de laatste jaren steeds meer zelfevaluaties. Met ingang van 2017 is ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) ingevoerd. Uitgangspunt van ENSIA is de single information audit, waarbij één keer per jaar een uitgebreide en allesomvattende zelfevaluatielijst moet worden ingevuld, gevolgd door een onafhankelijke IT-audit. De hieruit verkregen informatie wordt gebruikt voor de horizontale verantwoording richting de gemeenteraad (gemeentelijke planning- & controlcyclus, zie ook paragraaf 2.4 hierna) en voor de diverse verticale verantwoordingslijnen richting departementen over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale

⁴ Financiële verordening 2022 gemeente Leiderdorp, vastgesteld door de raad op 20 december 2021.

⁵ Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Leiderdorp 2014, vastgesteld door de raad op 3 februari 2014.

Belastingonderzoeken

persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet).

Intern vinden diverse controles plaats op het gebied van belastingen:

1)

Fiscale controle op nieuw aangemaakte kostenplaatsen;
Sinds het boekjaar 2018 voert Servicepunt71 ten aanzien van de niet-reguliere kredietmutaties waar geen fiscaal advies is ingewonnen periodiek achteraf een controle uit. Dit gebeurt door het team fiscaal advies.

2)

BTW controle: Middels een steekproef wordt de BTW verwerking achteraf getoetst. Systematische afwijkingen worden aangepast in het rekeningschema. De uitkomst leidt tot een suppletie aangifte voor de BTW

3)

VPB analyse: Jaarlijks vindt een analyse plaats op de activiteiten van de gemeente en wordt jaarlijks vastgesteld of sprake is van VPB-plichtige activiteit. De uitkomst leidt tot opname van een VPB-last in de jaarrekening.

2.5 De planning- en controlcyclus

In de planning- en controlcyclus worden de doelstellingen en de te behalen resultaten van Leiderdorp vastgelegd, inclusief het financiële kader en mogelijke risico's. Door middel van rapportages en verantwoordingen op verschillend niveau (management, college en gemeenteraad) wordt de voortgang van de realisatie bewaakt en kan waar nodig worden bijgestuurd.

De producten van de planning- en controlcyclus bestemd voor het college en de raad zijn vastgelegd in de financiële verordening. Dit betreft de financiële kadernota, de programmabegroting met meerjarenraming, begrotingswijzigingen, bestuursrapportages, het jaarverslag met de jaarrekening en de GIG. De producten uit de planning- en controlcyclus worden door Servicepunt71 samengesteld, maar een belangrijk deel van de inhoud wordt door de eigen medewerkers van de gemeente Leiderdorp geleverd. De coördinatie op de producten van de planning- en controlcyclus voor Leiderdorp ligt bij de strategisch financieel adviseur. De concerncontroller beoordeelt de wijze van tot stand komen (betrouwbaarheid), neemt kennis van de producten en adviseert in tweede aanleg de gemeentesecretaris en wethouder financiën.

De financiële cijfers van de gemeente zijn te vinden in de meerjarenbegroting en de jaarrekening. De gemeente Leiderdorp heeft voor 2022 een exploitatiebegroting, inclusief resultaatbestemming, van totaal € 72,2 miljoen (meerjarenbegroting 2022-2025) en heeft een balanstotaal van € 91,7 miljoen (volgens de jaarrekening, stand per 31/12/2020).

Meerjarenbegroting 2022-2025	Rekening 2020	Gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Totaal lasten vóór resultaat-bestemming	70.782.000	70.431.000	68.114.000	65.522.000	65.686.000	65.596.000
Totaal lasten inclusief dotaties aan reserve	83.818.000	73.217.000	72.216.000	67.491.000	66.718.000	66.451.000

P&C-producten

De financiële cijfers van de gemeente zijn te vinden in de meerjarenbegroting en de jaarrekening. De gemeente Leiderdorp heeft voor 2022 een exploitatiebegroting, inclusief resultaatbestemming, van totaal € 72,2 miljoen (meerjarenbegroting 2022-2025) en heeft een balanstotaal van € 91,7 miljoen (volgens de jaarrekening, stand per 31/12/2020).

Balanstotaal en exploitatiebegroting

De financiële cijfers van de gemeente zijn te vinden in de meerjarenbegroting en de jaarrekening. De gemeente Leiderdorp heeft voor 2022 een exploitatiebegroting, inclusief resultaatbestemming, van totaal € 72,2 miljoen (meerjarenbegroting 2022-2025) en heeft een balanstotaal van € 91,7 miljoen (volgens de jaarrekening, stand per 31/12/2020).

	De daling van de totale lasten vóór resultaatbestemming van 2021 naar het begrotingsjaar 2022 wordt met name veroorzaakt door de daling van de lasten grondexploitaties (subprogramma 2E). Ook de daling van begrotingsjaar 2022 naar 2023 wordt veroorzaakt door een afname van de begrote lasten in programma 2.																	
Grondexploitaties (GIG)	Aan de grondexploitaties en samenhangende projecten zijn grote (financiële) risico's verbonden. Om de verschillende grondexploitaties gemeentebreed goed te kunnen bewaken is, als onderdeel van de planning- en controlcyclus, de GIG (Gemeentelijke Integrale Grondexploitatie) ontwikkeld. De GIG bestaat momenteel uit de integrale grondexploitatie W4 en de twee overige grondexploitaties Amaliaplein en Driemaster. Ook de grote vastgoedprojecten, dat wil zeggen projecten met een investeringskrediet groter of gelijk aan € 500.000 en/of een looptijd van langer dan een jaar, worden conform de GIG-systematiek bewaakt door middel van een (vastgoed)exploitatie en opname in de GIG. Eenmaal per jaar (met als peildatum 1 januari) worden alle grondexploitaties en de GIG geheel geactualiseerd. Dit gebeurt door de betreffende projectleiders met een toets door de planeconoom met inachtneming van de BBV regels en in samenwerking met de financiële adviseur van SP71. Daarnaast wordt minimaal eenmaal per jaar een voortgangsrapportage GIG uitgebracht aan de raad. Met ingang van 2017 maakt de voortgangsrapportage GIG onderdeel uit van de tweede bestuursrapportage.																	
Risico's systeem Naris	Leiderdorp heeft een Nota Weerstandsvormogen en risicomanagement ⁶ , waarin de diverse definities en procesgangen uiteen zijn gezet. Periodiek worden de (financiële) risico's geïnventariseerd. Dit gebeurt bij het samenstellen van de producten uit de planning- en controlcyclus. De resultaatteams worden daarbij ondersteund door de financieel adviseurs van Servicepunt71. De vastlegging van de risico's, inclusief de per geïdentificeerd risico getroffen beheersmaatregelen, vindt plaats in het systeem Naris in beheer bij Servicepunt71. Met dit systeem vindt ook de risicosimulatie plaats op basis waarvan periodiek de benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend.																	
	<table><tr><th>Weerstandscapaciteit</th><th>begroting 2022</th><th>jaarrekening 2020</th></tr><tr><td>Geïnventariseerde risico's, totaal nettobedrag in euro</td><td>€ 31.766.219</td><td>€ 30.534.988</td></tr><tr><td>Benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid)</td><td>€ 7.199.241</td><td>€ 6.838.389</td></tr><tr><td>Beschikbare weerstandscapaciteit (excl. stille reserves)</td><td>€ 15.245.865</td><td>€ 14.219.927</td></tr><tr><td>Ratio</td><td>2,12</td><td>2,08</td></tr></table>	Weerstandscapaciteit	begroting 2022	jaarrekening 2020	Geïnventariseerde risico's, totaal nettobedrag in euro	€ 31.766.219	€ 30.534.988	Benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid)	€ 7.199.241	€ 6.838.389	Beschikbare weerstandscapaciteit (excl. stille reserves)	€ 15.245.865	€ 14.219.927	Ratio	2,12	2,08		
Weerstandscapaciteit	begroting 2022	jaarrekening 2020																
Geïnventariseerde risico's, totaal nettobedrag in euro	€ 31.766.219	€ 30.534.988																
Benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid)	€ 7.199.241	€ 6.838.389																
Beschikbare weerstandscapaciteit (excl. stille reserves)	€ 15.245.865	€ 14.219.927																
Ratio	2,12	2,08																
Budgetbeheer	Voor het budgetbeheer, inclusief opstellen en doorvoeren van begrotingswijzigingen, heeft de gemeente Leiderdorp een budgethoudersregeling vastgesteld ⁷ . Als gevolg van de organisatieontwikkeling (zie paragraaf 2.1) is de budgethoudersregeling voor 2017 aangepast en zijn er nieuwe budgethouders (de financiële aanspreekpunten binnen de resultaatteams) aangewezen.																	

2.6 Informatiebeveiliging

⁶ Nota Weerstandsvormen en risicomanagement vastgesteld door het college op 14 november 2017, de beleidskaders zijn verwerkt in de financiële verordening 2018 die door de raad is vastgesteld op 11 december 2017.

⁷ Budgethoudersregeling gemeente Leiderdorp 2017, vastgesteld door het college op 20 december 2016 en Budgethoudersregeling Griffie 2015, vastgesteld door de raad op 2 februari 2015.

Servicepunt71	Vanaf 2021 is, als gevolg van project VRIS, het beheer van de gehele informatievoorziening overgedragen aan servicepunt71. Hiermee is ruimte gecreëerd voor een professionele en voldoende toegeruste afdeling die de informatiebeveiliging organiseert. Team informatiebeveiliging bestaat nu uit 4 medewerkers: 3 informatiebeveiligers en een CISO (Chief Information Security Officer) die de coördinatie rol op zich neemt. De accountant van het servicepunt rapporteert in zijn assurancerapport over de General IT Controls.
AVG / Privacy	Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) volledig van kracht geworden. Er is een regionale functionaris gegevensbescherming aangesteld ⁸ , die tot taak heeft het interne toezicht uit te voeren op de bescherming van persoonsgegevens die door de gemeente worden verwerkt. Leiderdorp heeft daarnaast een vaste Privacy Officer die de organisatie bijstaat met adviezen inzake verwerkingen of mogelijke datalekken.
Verantwoording ENSIA en AVG	Met ingang van de jaarrekening 2018 is een afzonderlijke paragraaf ingericht voor het afleggen van verantwoording over de mate van informatiebeveiliging. Deze verantwoording is gebaseerd op de ENSIA zelfevaluatie inclusief IT-audit (zie ook paragraaf 2.3). In deze paragraaf is ook plek ingeruimd voor de 'declaration of accountability' (DOA) van de regionale functionaris gegevensbescherming.

Hoofdstuk 3. Administratieve organisatie, procesbeschrijvingen

Definitie AO	Administratieve organisatie kan worden gedefinieerd als het geheel van activiteiten met betrekking tot het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, gericht op het verstrekken van betrouwbare informatie ten behoeve van het besturen, het doen functioneren en beheersen van een organisatie, inclusief de verantwoording die daarover moet worden afgelegd. De administratieve organisatie van Leiderdorp is door middel van een groot aantal procesbeschrijvingen vastgelegd (143 stuks) in het handboek AO en beschikbaar via voor alle medewerkers via het intranet (VSP).
Het beheer	Het beheer van de procesbeschrijvingen is belegd bij de resultaatteams. Het resultaatteam is verantwoordelijk voor de procesbeschrijvingen. Dit betreft het onderhouden van de bestaande en waar nodig opstellen van nieuwe procesbeschrijvingen, inclusief het geven van advies op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de processen. Het team AO/IC kan adviseren en bewaken of bijvoorbeeld voldoende beheersmaatregelen in de processen zijn ingebouwd. Hierbij geldt wel dat de opzet en inrichting van de processen primair de verantwoordelijkheid van de proceseigenaar i.c. de gemeente Leiderdorp is en blijft. Het nagaan van de actualiteit van de procesbeschrijvingen is een vast onderdeel van de door het team AO/IC uit te voeren verbijzonderde interne controles op de processen. Hiermee wordt jaarlijks een groot gedeelte van de procesbeschrijvingen op actualiteit getoetst ⁹ . Voor het toetsen van de actualiteit van de overige procesbeschrijvingen en/of het opstellen van nieuwe procesbeschrijvingen, dient door Leiderdorp specifiek opdracht te

⁸ De regionale functionaris GegevensBescherming treedt in dienst bij Servicepunt71 en is voor de verschillende gemeenten aangesteld door middel van een collegebesluit (voor Leiderdorp is dit besluit genomen op 6 februari 2018).

⁹ Voor het overzicht van de processen waarop VIC's plaatsvinden, zie hoofdstuk 6.

Opdracht 2022

worden verstrekt aan Servicepunt71. Mede in het kader van de organisatieontwikkeling zijn in 2017 alle processen geactualiseerd¹⁰. In 2020 is een inventarisatie gemaakt van de procesbeschrijvingen en is bepaald welke beschrijvingen geactualiseerd dienen te worden.

Vaststelling en publicatie

De opdracht voor 2022 aan Servicepunt71 bestaat o.a. uit de toetsing van de procesbeschrijvingen gekoppeld aan de VIC's en te actualiseren waar nodig. Dit betreft in ieder geval de procesbeschrijvingen voor Wmo, PGB(Jeugd en Wmo), subsidieverstrekingen, grondexploitatie, verhuur, aanbesteden, inkopen, begraafrechten (uitstel 2021) en burgerzaken. Deze procesbeschrijvingen dienen te voldoen aan de door de accountant gestelde eisen en worden met hen afgestemd.

Nieuwe en/of geactualiseerde procesbeschrijvingen worden altijd eerst ter goedkeuring voorgelegd aan zowel de proceseigenaar als de concerncontroller. Vervolgens legt de concerncontroller de procesbeschrijvingen ter vaststelling voor aan de gemeentesecretaris en/of het PMT. De vastgestelde procesbeschrijvingen worden gepubliceerd op het VSP.

¹⁰ Geactualiseerde procesbeschrijvingen vastgesteld door het PMT op 11 december 2017.

Hoofdstuk 4. Getrouwheid en rechtmatigheid

Getrouwheidscontrole

De externe accountant geeft in zijn controleverklaring bij de jaarrekening zijn oordeel over de getrouwheid. Getrouw wil zeggen in overeenstemming met de werkelijkheid, de administratie en in overeenstemming met de regelgeving omtrent de externe verslaggeving (BBV). In het controleprotocol 2022, zaaknummer Z/21/126476, zijn de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie opgenomen.

Er bestaan 9 toetsingscriteria binnen de (interne en externe) controle. Hiervan hebben 6 criteria betrekking op de controle op de getrouwe weergave en 3 criteria hebben betrekking op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties.

Criteria voor **getrouwheid**

- 1) Calculatiecriterium: De bedragen zijn juist berekend
- 2) Valueringscriterium: Het tijdstip van de betaling en verantwoording is juist
- 3) Leveringscriterium: De juistheid van de ontvangen goederen en diensten
- 4) Adresseringscriterium: De juiste persoon of organisatie, juiste rechthebbende
- 5) Volledigheidscriterium: Alle opbrengsten zijn verantwoord
- 6) Aanvaardbaarheidscriterium: De handeling past bij de activiteiten van de gemeente en er is een aanvaardbare tegenprestatie geleverd

Criteria voor **rechtmatigheid**

- 7) Begrotingscriterium: De handelingen passen binnen de geautoriseerde begroting
- 8) Voorwaardencriterium: Er is voldaan aan gestelde eisen bij de uitvoering van de financiële beheershandeling
- 9) M&O criterium Interne toetsing op juistheid en volledigheid verstrekte gegevens (=misbruik) en de rechtshandelingen van derden in overeenstemming met doel (=oneigenlijk gebruik)

Rechtmatigheids- verantwoording

Mogelijk dient vanaf 2022 het college zelfstandig verantwoording af te leggen over de rechtmatige totstandkoming van de jaarrekening. Hierbij wordt getoetst aan de criteria 7, 8 en 9 zoals hierboven beschreven. Onder financiële rechtmatigheid wordt verstaan, dat alle financiële beheershandelingen overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving – zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid - hebben plaatsgevonden. Hierbij wordt dus voornamelijk gekeken naar de financiële aspecten van rechtmatigheid. Hiermee wordt bedoeld of de in de jaarrekening opgenomen lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit algemene controleplan voorziet in een toereikende (verbijzonderde) interne controle om deze verantwoording te kunnen afgeven.

Hoofdstuk 5. Risicoanalyse

Verantwoordingsgrens en materialiteit

Om het college na afloop van het begrotingsjaar een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen laten opstellen, dient de organisatie voldoende in control te zijn over de materiele stromen binnen de organisatie. Om te bepalen welke stromen materieel zijn, stelt de gemeenteraad jaarlijks de verantwoordingsgrens vast. Dit is de grens waarboven fouten en onzekerheden dienen te worden gemeld en toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Op basis van het vastgestelde controleprotocol en normenkader 2022 is in dit ACP uitgegaan van een verantwoordingsgrens van 1%, dit is gelijk aan de accountantscontrole die tot aan boekjaar 2021 is uitgevoerd. Dit betekent voor boekjaar 2021 dat de verantwoordingsgrens uitkomt op 1% van €72,2 miljoen: €722.000. Hiermee kunnen we met dezelfde kwantitatieve uitgangspunten de getrouwheids- en rechtmatigheidscontrole uitvoeren.

Risicoanalyse

Om een getrouwe totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording te waarborgen, beginnen we met het opstellen van een risicoanalyse. Deze is zowel kwantitatief als kwalitatief ingestoken. Op basis van de risicoanalyse bepalen we de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van de rechtmatige totstandkoming van balansmutaties en baten en lasten in de jaarrekening. Per proces wordt gekeken naar de financiële omvang van het proces, de aanwezigheid van juridische aspecten en de aanwezigheid van imago aspecten c.q. politiek/bestuurlijke belangstelling. Tevens wordt gekeken naar interne en/of externe wijzigingen in de processen en naar eerdere bevindingen of signalen dat processen niet goed verlopen (inclusief de getroffen beheersmaatregelen). Dit alles is uitgewerkt in de matrix met enerzijds de opsomming van alle processen en anderzijds de aspecten waarop de risico-inschatting (hoog, midden of laag) heeft plaatsgevonden.

Frauderisicoanalyse

Naast de risicoanalyse zoals hierboven beschreven, wordt periodiek ook aandacht besteed aan de frauderisicoanalyse. Deze interne analyse wordt in budgethoudergesprekken en in financieel aanspreekpuntenoverleg minimaal 1x per jaar besproken en geactualiseerd. De uitkomsten uit deze analyse vormen ook input voor uit te voeren werkzaamheden door team AO/IC. Waarbij in de procescontroles door team AO/IC ook aandacht wordt besteed aan frauderisico's in de processen.

risiBalans(mutaties)

In de tabel hieronder (baten en lasten) zijn reeds stromen opgenomen die leiden tot balansmutaties. Denk hierbij aan debiteuren, crediteuren, overlopende activa en passiva. Op basis van de analyse van de begroting 2021 onderkennen wij de volgende balansmutaties die niet middels het overzicht van baten en lasten lopen:

Activa	Omvang (x €1.000)	Risico	Passiva	Omvang (x €1.000)	Risico
Investerings vaste activa (beschikbare kredieten)	€ 10.799	Midden	Langlopende leningen (geprognosticeerde balans)	€ 11.191	Laag

Baten en lasten

Op basis van de primaire begroting hebben wij de verschillende lasten opbrengststromen binnen de gemeente onderkend:

Lasten	Omvang (x €1.000)	Risico	Baten	Omvang (x €1.000)	Risico
Aankopen goederen en diensten (met aanwijsbare prestatie)	€ 13.286	Midden	Algemene Uitkering	€ 39.938	Laag
Inkomensoverdrachten (exploitatiebijdragen aan derden)	€ 12.977	Laag	Specifieke uitkeringen	€ 6.129	Laag
Salarissen en sociale lasten	€ 11.694	Midden	Belastingopbrengsten	€ 14.527	Midden
Uitkeringen - Participatiewet	€ 6.668	Midden	Onttrekkingen reserves	€ 4.907	Laag
Wmo (incl. PGB)	€ 5.763	Midden	Opbrengsten uit huren en pachten	€ 1.728	Midden
Jeugdhulp (incl. PGB)	€ 5.397	Midden	Opbrengsten uit dividend, rente en financiële transacties	€ 592	Laag
Dotaties reserves	€ 4.102	Laag	Opbrengsten uit overige verkopen	€ 461	Laag
Afschrijvingen	€ 3.825	Laag	Eigen bijdrage en terugvordering/verhaal sociale uitkeringen	€ 337	Laag
Verstrekke subsidies	€ 3.241	Midden	Begraafrechten	€ 320	Laag
Dotaties voorzieningen	€ 2.872	Laag	Secretarieleges	€ 304	Laag
Investerings grondexploitaties	€ 1.433	Midden	Omgevingsvergunningen	€ 293	Laag
Lasten uit rente en financiële transacties	€ 444	Laag	Onttrekkingen voorzieningen	€ 99	Laag
Leerlingenvervoer	€ 229	Laag	Opbrengsten uit incidentele verkopen van grond of duurzame goederen	€ 31	Midden
Kwijtscheldingen belastingen	€ 177	Laag	Baten grondexploitatie	€ 0	Laag
Totaal	72.161		Totaal	72.165	
Overige processen:					
Begrotingsrechtmatigheid (programma)		Midden			
Begrotingsrechtmatigheid (kredieten)		Midden			
Europese aanbestedingswetgeving		Midden			
IT-omgeving		Midden			
Betalingen		Hoog			
SiSa-verantwoording		Midden			

Hoofdstuk 6. Werkzaamheden

6.1 Scoping werkzaamheden

Op basis van de hierboven beschreven risico analyse hebben wij hieronder de aanpak van de processen met een risicoclassificatie van midden of hoog opgenomen.

Proces	Omvang	Risico	Controle aanpak
Aankopen goederen en diensten (zowel exploitatie als investeringen)	€ 24.085	Midden	Verbijzonderde interne controle op prijs en prestatieleveringen
Salarissen en sociale lasten	€ 11.694	Midden	Assurance rapport SP71
Uitkeringen - Participatiewet	€ 6.668	Midden	Controleverklaring bij SiSa-verantwoording Gemeente Leiden (werk en inkomen)
Jeugdhulp (incl. PGB)	€ 5.397	Midden	Controleverklaring bij jaarafrekening TWO-Holland Rijnland. PGB obv Verbijzonderde interne controle.
Wmo (incl. PGB)	€ 5.763	Midden	Verbijzonderde interne controle op toeleiding en controle op facturatie. Controleverklaringen bij productieverantwoordingen.
Verstrekke subsidies	€ 3.241	Midden	Verbijzonderde interne controle op de toekenning voor boekjaar en vaststellingen in het boekjaar.
Investeringen grondexploitaties	€ 1.433	Midden	Verbijzonderde interne controle op prijs en prestatieleveringen (zie regel 1)
Belastingopbrengsten	€ 14.527	Midden	ISAE3402 verantwoording bij de belastingrapportage BSGR
Opbrengsten uit huren en pachten	€ 1.728	Midden	Verbijzonderde interne controle op verhuurfacturen en controle op volledigheid facturatie.
Begrotingsrechtmatigheid (programma)		Midden	Jaarlijkse analyse op begrotingsrechtmatigheid bij jaarrekening.
Begrotingsrechtmatigheid (kredieten)		Midden	Jaarlijkse analyse op begrotingsrechtmatigheid bij jaarrekening.
Europese aanbestedingswetgeving		Hoog	Spendanalyse op de uitgaven
IT-omgeving		Midden	Assurance rapport SP71
Betalingen		Hoog	Assurance rapport SP71
SiSa-verantwoording		Midden	Gegevensgerichte controle bij opstellen SiSa bijlage bij jaarrekening. Waaronder controleverklaring Gemeente Leiden tbv G2, G3, G4 regeling.

Verbonden Partijen

Samengevat krijgen wij van de volgende verbonden partijen informatie die wij gebruiken bij het opstellen van onze jaarrekening:

Verbonden partij	Post/proces	Wijze van verkrijgen zekerheid
Servicepunt71	IT-omgeving, Salarissen en sociale lasten, Rekeningschema Decade, Crediteurenbeheer (stamgegevens), Betalingsverkeer, Purchase to pay.	Assurance rapport bij het Control Framework
GR Werk en Inkomen Leiden-Leiderdorp	Uitkeringen - Participatiewet	Verantwoording via gecontroleerde SiSa-bijlage door accountant gemeente Leiden.
Tijdelijke Werkorganisatie Jeugdhulp Holland Rijnland	Jeugdhulp	Controleverklaring bij de rapportage van de TWO
Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland	Belastingopbrengsten, Kwijtscheldingen belastingen	ISAE-3402 verantwoording bij belastingverantwoording.

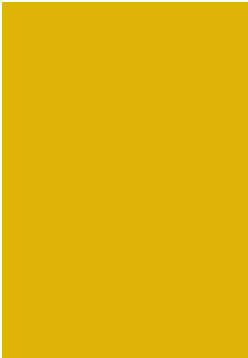
Voor een aantal baten/lasten of rechtmatigheidseisen vinden geen tussentijdse VIC's plaats. Dit omdat aan deze stromen geen continue processen ten grondslag liggen en indien hierover slechts één rapportagemoment is. Tevens kennen deze processen een laag risico. Dit betreft de stromen:

Stroom	Risico inschatting	Oorzaak geen tussentijdse VIC
Inkomensoverdrachten (exploitatiebijdragen aan derden)	Laag	1 rapportagemoment, namelijk de jaarrekening of meest recent P&C product verbonden partij.
Afschrijvingen	Laag	1 rapportagemoment, namelijk de jaarrekening.
Dotaties reserves	Laag	1 rapportagemoment, namelijk de jaarrekening.
Dotaties voorzieningen	Laag	1 rapportagemoment, namelijk de jaarrekening. Waarbij de voorzieningen als geheel getoetst worden (storting, onttrekking, toereikendheid)
Lasten uit rente en financiële transacties	Laag	1 rapportagemoment, namelijk de jaarrekening.
Algemene Uitkering	Laag	1 rapportagemoment, namelijk de jaarrekening.

Op balansposten worden geen VIC's uitgevoerd, anders dan dat deze voortvloeien uit de VIC's op de onderliggende processen van baten en lasten. De niet onder de VIC's vallende geldstromen en balansposten worden gegevensgericht gecontroleerd bij het opstellen van de jaarrekening (het samenstellen van het balansdossier door Servicepunt71 team Financieel Specialisten).

6.2 Uitvoering VIC

VIC's overzicht 2021	De gemeente Leiderdorp maakt gebruik van het team AO/IC van het Servicepunt71 voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle en de advies en begeleiding bij de procesbeschrijvingen. Gemeente Leiderdorp neemt +- 1 FTE (1400 uur) af van het Servicepunt. Op basis van de opgestelde risico analyse komen wij tot de volgende opdracht aan team AO/IC.		
	Controleobject	Proceseigenaar	Bijzonderheden
	Wmo	Team Maatschappij	Gezien implementatie nieuw systeem: 1 ^e halfjaar conform eerder jaren, 2 ^e halfjaar organisatie ingaan tbv procesbeschrijving en lijncontrole
	Uitgaande Subsidies	Team Samenleving	
	Grondexploitaties	Team Ruimtelijke Ontwikkeling	
	Verhuur	Team Samenleving	
	Inkopen/Aanbesteden	Gemeentebreed	
	Inkopen/factuurverwerking	Gemeentebreed	
	Begraafrechten	Serviceplein burgerzaken	De voorkant van het proces is eind 2021 uitbesteed. Lijncontrole uitvoeren op informatie tussen 3 ^e partij en SP71 tbv facturatie en toetsen procesbeschrijvingen.
	Burgerzaken	Serviceplein burgerzaken	Roterend proces.
Controles door de gemeente zelf	Naast de procesgerichte en gegevensgerichte controles op de stromen, voert de gemeente zelf ook nog werkzaamheden uit om de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening te waarborgen: - Wmo: De controleverklaringen bij de productieverantwoordingen worden door de controller gecontroleerd en verzameld; - SP71: Het assurancerapport wordt door de controller ontvangen en doorgenomen op bijzonderheden; - Jeugd: De controleverklaring van de TWO wordt door de controller ontvangen en getoetst; - Belastingen: De ISAE-3402 verantwoording van de BSGR wordt door de controller ontvangen en doorgenomen op bijzonderheden. - Inkopen: extra controle op de 2-ogen facturen (facturen <€300 waarop maar 1 goedkeuring plaatsvindt) Daarnaast neemt de controller in diverse werkgroepen in de regio zitting om de actuele ontwikkelingen te volgen en hierop te sturen. Ook wordt gedurende het jaar overleg gevoerd met JGT/Inclusio over de toegang tot de jeugd en Wmo hulp.		
Roulatie	Een aantal processen wordt roulerend eens in de drie jaar gecontroleerd. Dit geldt voor de processen Leges Burgerzaken (planning 2022) en Begrafenisrechten (planning 2021) en omgevingsvergunningen (planning 2023). Het betreft processen met een relatief beperkte financiële omvang van minder dan € 0,5 miljoen baten per jaar.		
Controle memorandum	Nadat een controle is uitgevoerd en detailbevindingen door de controlemedewerker van het team AO/IC met de in het proces daarvoor verantwoordelijke medewerkers zijn afgestemd, wordt het concept controlememorandum opgesteld. Dit memorandum bevat een algemene conclusie inzake de juistheid, volledigheid en financiële rechtmatigheid van de baten en lasten van het gecontroleerde proces, een evaluatie van de werking/effectiviteit van de belangrijkste interne beheersmaatregelen (de zogenoemde key controls) en gegevensgerichte werkzaamheden, de naar aanleiding van de vorige controle		

opgevolgde aanbevelingen en de openstaande en/of nieuwe bevindingen. Het concept controlememorandum wordt ter review en beoordeling aan de concerncontroller van Leiderdorp voorgelegd. Eventuele opmerkingen en/of gevraagde verduidelijkingen worden in het memorandum verwerkt. Dit zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijke oordeelsvorming van de controlemedewerker van Servicepunt71.

Het met de concerncontroller afgestemde controlememorandum wordt door de controlemedewerker van Servicepunt71 met de proceseigenaar besproken. Waar nodig wordt het memorandum nog aangepast en/of aangevuld, bijvoorbeeld met de uit te voeren acties op de aanbevelingen. Het memorandum wordt door de proceseigenaar getekend voor akkoord en via de concerncontroller aan de gemeentesecretaris ter ondertekening voorgelegd. Eenmaal per jaar worden door de concerncontroller de belangrijkste openstaande actie- en/of aandachtspunten uit de controle-memoranda en vanuit de accountant voorgelegd aan het PMT.

Hoofdstuk 7. Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a)

7.1 Geen specifieke 213a onderzoek

Het college van iedere gemeente is op grond van artikel 213a van de Gemeentewet verplicht om periodiek onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. De raad stelt bij verordening regels hiervoor vast. De raad van de gemeente Leiderdorp heeft op 3 februari 2014 de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2014 vastgesteld.

De regionale auditpool is in 2018 opgeheven. Gezien de rekenkameronderzoeken en de uitgevoerde VIC's wordt voorgesteld om in 2021 geen apart 213a onderzoek uit te laten voeren. De focus in 2021 ligt op het vergroten van de effectiviteit en doelmatigheid van RT's d.m.v. het verder verbeteren van de interne beheersing van de processen. Er gebeurt al veel in de organisatie op het gebied van beleidsonderzoek en –evaluaties. Een deel daarvan kwalificeert als 213a onderzoek. Daarnaast voert de rekenkamercommissie jaarlijks een breed scala aan onderzoeken uit. De agenda voor de rekenkamercommissie 2022-2023 is als volgt:

- Jeugdzorg
- Participatie
- Schoolhuisvesting
- Riolering
- De menselijke maat in de uitvoering (schuldhelpverlening)
- Het Ikea terrein
- De omgevingswet

Hoofdstuk 8. Controle door de externe accountant

8.1 Opdracht

Contract voor de controle 2019-2022

In 2018 is de opdracht voor de accountantscontrole voor de jaren 2019 t/m 2021 en een optie tot verlengen met een extra jaar (2022) opnieuw aanbesteed. Deze aanbesteding is regionaal uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Leiden, Oegstgeest en Zoeterwoude en de gemeenschappelijke regelingen Servicepunt71 en Holland Rijnland (totaal 6 percelen). Het betrof een Europese aanbesteding. Voor Leiderdorp is de opdracht gegund aan Publieke Sector Accountants¹¹.

Planning 2022
Afspraken nog te maken

Over de planning voor de controle van de jaarrekening 2022 moet met de nieuwe accountant nog afspraken worden gemaakt. De planning die de afgelopen jaren is gehanteerd voor de jaarrekeningcontrole was als volgt:

- Uitvoeren van de interim-controle in de eerste twee weken van november, waarbij de managementletter uiterlijk medio december definitief wordt opgeleverd.
- Uitvoeren van de jaarrekeningcontrole in mei. De controleverklaring en het verslag van bevindingen dienen hier direct op te volgen. Dat wil zeggen, tijdig voor het vaststellen van de jaarrekening door de gemeenteraad met 15 juli als deadline voor het toezenden van de jaarrekening aan de provincie.

Voor de verantwoording over de Wmo en Jeugdhulp in de jaarrekening is de gemeente voor een belangrijk deel afhankelijk van de aanlevering van de nodige verantwoordings- en controle informatie van vele zorgleveranciers. Landelijk geldt voor deze aanlevering een deadline van 1 april. Omdat de gegevens dan nog door de gemeente moeten worden verwerkt en daarna door de accountant gecontroleerd, legt dit een zware druk op een tijdige afronding van de accountantscontrole (oplevering controleverklaring en verslag van bevindingen bij de jaarrekening). Een tijdige vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad (vóór 15 juli) komt daarmee mogelijk in het geding. Contractbeheer Wmo vervult hier een belangrijke rol bij het aanjagen en monitoren van de productieverantwoordingen en controleverklaringen bij de zorgaanbieders.

8.2 Het normenkader voor de accountantscontrole

Jaarlijks wordt het Normenkader voor de accountantscontrole door de concerncontroller geactualiseerd. Dit betreft minimaal het overzicht van de externe en interne wet- en regelgeving die in de rechtmatigheidscontrole moet worden meegenomen. Daarnaast liggen in het normenkader de goedkeurings- en rapporteringstoleranties vast. De goedkeuringstolerantie voor fouten is door de raad vastgesteld op maximaal 1% van de lasten inclusief resultaatbestemming en op 3% voor onzekerheden. De rapporteringstolerantie is door de raad tot nu toe steeds vastgesteld op € 50.000.

Het geactualiseerde normenkader wordt in de vergadering van maart 2022 aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

De raad stemt middels dit normenkader ook in met de verantwoordingsgrens van 1% voor de rechtmatigheidsverantwoording.

¹¹ Ook bij de gemeente Oegstgeest is gegund aan Publieke Sector Accountants. De gemeente Zoeterwoude en Servicepunt71 hebben gekozen voor Baker Tilly. De gemeente Leiden heeft gekozen voor Deloitte en Holland Rijnland voor Publiek Belang Accountants.

8.3 De managementletter

De accountant stelt naar aanleiding van haar interim-controle jaarlijks een managementletter op. De managementletter bevat de bevindingen van de controle inclusief aanbevelingen ter verbetering en een (voorlopig) oordeel over de gemeente 'in control'. De managementletter wordt in concept besproken met de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en de concerncontroller.

De definitieve managementletter wordt, tezamen met een reactie van de organisatie op de aanbevelingen van de accountant, door middel van een advies aan het college voorgelegd. Conform het Normenkader voor de accountantscontrole wordt de managementletter vervolgens door het college ter informatie aan de raad gestuurd.

8.4 De controleverklaring en het verslag van bevindingen bij de jaarrekening

Bij de jaarrekening 2022 geeft de accountant een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid en stelt zij een verslag van bevindingen op. De accountant is, ten behoeve van het geven van een nadere toelichting en het beantwoorden van vragen uit de raad, desgewenst aanwezig in het politiek forum of de raadsvergadering waarin de jaarrekening van Leiderdorp op de agenda staat.

Hoofdstuk 9. In control statement

Bewaken follow up

De controlememo's van team AO/IC worden zowel met het PMT als de gemeentesecretaris gedeeld. De bevindingen uit deze memo's zijn de basis voor door te voeren verbeteringen in de processen. De concerncontroller bewaakt de opvolging van de bevindingen uit de controle van team AO/IC, maar ook vanuit de managementletter en accountantsverslag van de accountant.

In control statement

Indien de rechtmatigheidsverantwoording niet per 1-1-2022 zal starten, zal voor 2022 wederom een in control statement opgesteld worden. In het jaarverslag wordt externe verantwoording afgelegd over de mate van interne beheersing. Daarbij wordt op basis van de bevindingen van de uitgevoerde controlewerkzaamheden aangegeven in hoeverre de gemeente Leiderdorp in control is. Dit vindt plaats door middel van het In control statement als afzonderlijk onderdeel van de jaarrekening.